

Hukuk Davalarına İlişkin Yargı Paketi TBMM Genel Kurulunda

TBMM Genel Kurulunda, Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan Kanun Teklifi'nin 16 maddesi daha kabul edildi, bir madde tekliften çıkarıldı. - 17.07.2020

Genel Kurulda teklifin ikinci bölümünde yer alan 3 maddenin kabul edilmesinin ardından teklifin üçüncü bölümünün tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Kabul edilen önergeyle, "İhtiyati tedbir kararı, yetkili yabancı devlet mahkemesi, hakem veya hakem kurulu nezdinde dava açılmasından önce verilmişse, tedbir talep eden, bu kararın uygulanmasını talep ettiği tarihten itibaren bir ay içinde esas hakkındaki davasını yetkili yabancı devlet mahkemesi, hakem veya hakem kurulu nezdinde açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurtmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi halde tedbir kendiliğinden kalkar." şeklindeki 44. maddesi teklif metninden çıkarıldı.

Teklifin kabul edilen maddelerine göre, ihtiyati tedbir talebinin reddi kararı gerekçeli olarak verilecek ve bu karara karşı kanun yoluna başvurulabilecek. Yüzüne karşı aleyhine ihtiyati tedbir kararı verilen taraf da kanun yoluna başvurabilecek. Bu başvurular öncelikle incelenecek ve kesin olarak karara bağlanacak.

İhtiyati tedbir kararının uygulanması, bu kararın, tedbir isteyen tarafa bildirilmesi veya tebliğinden itibaren bir hafta içinde talep edilecek. Aksi halde kanuni süre içinde dava açılmış olsa dahi tedbir kararı kendiliğinden kalkacak.

Esas hakkında dava açıldıktan sonra, itiraz hakkında, bu davaya bakan mahkemece karar verilecek.

İhtiyati tedbir kararının uygulanmasına ilişkin emre uymayan veya tedbir kararına aykırı

davranan kimse, ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren 6 ay içinde şikayet edilmesi üzerine, 6 aya kadar disiplin hapsiyle cezalandırılacak.

Görevli ve yetkili mahkeme, esas hakkındaki dava henüz açılmamışsa ihtiyati tedbir kararı veren mahkeme; esas hakkındaki dava açılmışsa bu davanın görüldüğü mahkeme olacak.

Şikayet olunana, şikayet dilekçesiyle birlikte duruşma gün ve saatini bildiren davetiye gönderilecek. Davetiyede, savunma ve delillerini duruşma gününe kadar bildirmesi ve duruşmaya gelmediği takdirde yargılamaya yokluğunda devam olunarak karar verileceği ihtar edilecek. Mahkemeye geldiğinde Ceza Muhakemesi Kanunu'nda belirtilen hakları hatırlatılarak savunması alınacak.

Taraflar, kararın tebliğinden itibaren bir hafta içinde karara itiraz edebilecek. İtiraz merci, bir hafta içinde kararını verecek, itirazı yerinde görürse işin esası hakkında karar verecek. İtiraz üzerine verilen karar kesin olacak. Bu kapsamda verilen disiplin hapsi kararları kesinleşmeden infaz edilemeyecek. Kesinleşen kararların infazı cumhuriyet başsavcılığınca yapılacaktır.

Tedbir kararına aykırı davranışın sona ermesi veya tedbir kararının gereğinin yerine getirilmesi ya da şikayetten vazgeçilmesi halinde, dava ve bütün sonuçlarıyla beraber ceza düşecek.

Disiplin hapsine ilişkin karar, kesinleştiği tarihten itibaren 2 yıl geçtikten sonra yerine getirilemeyecek.

Tahkim yargılamaları

Delil tespitinin yapılmasından sonra tespit tutanağı ve varsa bilirkişi raporunun bir örneği mahkemece karşı tarafa resen tebliğ olunacaktır.

Bir tahkim kurumu bünyesinde yapılan tahkim yargılamalarında hakem tarafından verilen karar, hakem veya hakem kurulu başkanına ilave olarak ilgili tahkim kurumu tarafından da taraflara bildirilecek. Kararın aslı, dosyayla mahkemeye gönderilecek, mahkemece saklanacaktır.

Aksi kararlaştırılmadıkça hakem kararının düzeltilmesi, yorumlanması veya tamamlanmasında ek hakem ücreti ödenmeyecek.

Bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce verilen kararlar hakkında istinaf yolu değil, temyiz ve tashihi karar yolu uygulanacaktır. Bölge adliye mahkemelerinin

göreve başladığı tarihten sonra verilen kararlar hakkında ise istinaf ve temyiz kanun yoluna başvurulabilecek; tashihi karar kanun yolu mülga kılındığı için bu yola başvurulamayacak.

Ödeme emrindeki müddet geçtikten ve borçlu itiraz etmiş ise itirazı kaldırıldıktan sonra mal beyanını beklemeksizin alacaklı haciz konulmasını isteyebilecek. Ancak alacaklı dilerse haciz talebinde bulunmaksızın Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi üzerinden, bu sisteme entegre bilişim sistemleri vasıtasıyla borçlunun mal, hak veya alacağını sorgulayabilecek. Sorgulama sonunda Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi, varsa borçlunun mal, hak veya alacağının mahiyeti ve detayı hakkında bilgi verecek ve bu durumda sistem üzerinden de haciz talep edilebilecek. Bu takdirde icra dairesi, tespit edilen mal, hak veya alacağı, elektronik ortamda haczedecek.

Sorgulama sonunda edinilen bilgiler hukuka aykırı olarak paylaşılmayacak. Sorgulama ve haciz işlemlerinin yürütülebilmesi için kamu kurum veya kuruluşları ile Bankacılık Kanunu'nda tanımlanan kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi ile kendi sistemleri arasında entegrasyonu sağlayacak. Sorgulamanın tür, kapsam ve sınırı ile diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenecek.

İhtiyati haciz talebinin reddi kararı gerekçeli olarak verilecek ve bu karara karşı istinaf yoluna başvurulabilecek. Yüzüne karşı aleyhinde ihtiyati haciz kararı verilen taraf da istinaf yoluna başvurabilecek. Bölge adliye mahkemesi bu başvuruları öncelikle inceleyecek ve verdiği karar kesin olacak.

Kanun teklifinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle Danıştay tetkik hakimliğine yapılacak atamalarda beş yıllık hizmet süresi şartı aranmayacak.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun, "Dosyanın Taraflar ve İlgililerce İncelenmesi" başlıklı maddesi, idari davalar hakkında da uygulanacak.

Kadastro mahkemesi kararlarına istinaf yolu

Kadastro mahkemesinin veya 30 günlük askı ilan süresinden sonra kadastro öncesi nedene dayalı olarak açılan davalarda genel mahkemelerin verdiği kararlar ile orman kadastrolarına ilişkin davalarda bu mahkemelerce verilen kararlara karşı, miktar veya değere bakılmaksızın istinaf veya temyize başvurulabilecek.

Ticaret mahkemelerinde tek hakimle görülebilen dava ve işlerin parasal sınırı 300 binden 500 bin liraya çıkarılacak.

Sulh hukuk ve asliye hukuk mahkemeleri ile özel kanunlarla kurulan hukuk mahkemelerinin yargı çevresi, il ve ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hakimler ve Savcılar Kurulunca belirlenebilecek.

Bu yetkiyi yalnızca büyükşehir belediyesi bulunan iller bakımından düzenleyen ikinci fıkra yürürlükten kaldırılacak. Böylece söz konusu yetki, tüm iller için kullanılabilir.

Meclis Başkanvekili Süreyya Sadi Bilgiç, kanun teklifinin 57. maddesinin kabul edilmesinin ardından birleşime ara verdi.

Daha sonra kabul edilen Danışma Kurulu önerisiyle, Genel Kurulun, 17 Temmuz Cuma günü toplanmamasına karar verildi.

Bilgiç, komisyonun yerinde olmaması nedeniyle birleşimi, 21 Temmuz Salı saat 15.00'te toplanmak üzere kapattı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA